

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

30 жовтня 2020 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 61

На адресу Ради суддів України продовжують надходити численні звернення від судів щодо серйозних проблем із матеріальним забезпеченням судочинства особливо щодо поштових відправлень що становить загрозу зупинення судочинства та низького рівня оплати праці працівників апаратів судів.

Останнім часом все більше судів через брак фінансування повідомляють про припинення відправки поштової кореспонденції та справ, а у деяких випадках і припинення відправлення правосуддя взагалі.

Законом України "Про Державний бюджет України на 2020 рік" (далі – Закон) Державній судовій адміністрації України як головному розпоряднику бюджетних коштів передбачені бюджетні призначення у сумі 14 619,1 млн грн, що лише на 511,9 млн грн, або на 4 % більше ніж у 2019 році при запланованому рівні інфляції 6 %.

При цьому Міністерством фінансів не було враховано збільшення розміру суддівської винагороди за рахунок збільшення кількості прожиткових мінімумів, що передбачено Законом України "Про судоустрій і статус суддів", через що для забезпечення виплати суддівської винагороди у повному обсязі ДСА України при розподілі граничних обсягів видатків довелось суттєво зменшити інші напрямки видатків, такі як фонд оплати праці працівників апаратів судів та інші поточні видатки на забезпечення судочинства.

Також у результаті неузгоджених з ДСА України поправок, що були внесені Міністерством фінансів та Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету при підготовці остаточної редакції Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік" було допущено суттєвий дисбаланс між фондом оплати праці та нарахуваннями на нього.

З метою вирішення питання гідного фінансового забезпечення судової системи ДСА України самостійно та з іншими органами судової влади неодноразово порушувала перед Кабінетом Міністрів України, Міністерством фінансів України, Комітетом Верховної Ради України з питань правової політики та Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету питання про неприпустимо низькі показники фінансового забезпечення діяльності судів, органів і установ у системі правосуддя, закладені в Державному бюджеті України на 2020 рік.

Як наслідок цього змінами до Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік" ДСА України за КПКВК 0501020 "Забезпечення

здійснення правосуддя місцевими, апеляційними судами та функціонування органів і установ системи правосуддя" збільшено бюджетні призначення на 1 077,7 млн гривень. Але це не вирішило питання дефіциту нарахувань на фонд оплати праці та катастрофічного (видатки на 2020 рік порівняно з 2019 роком зменшено у 3 рази) дефіциту видатків споживання на здійснення судочинства.

Бюджетні призначення на придбання необхідних для здійснення судочинства матеріалів та послуг на початок поточного року передбачені в обсязі лише 444,7 млн грн, водночас, як у 2019 році вони становили 1 159,9 млн гривень. Враховуючи збільшення обсягу видатків минулого року на індекс приросту розглянутих судових справ (1,038) та індекс інфляції споживчих цін (1,06), мінімальна потреба у зазначених видатках у 2020 році становить 1 276,3 млн гривень. Відповідно дефіцит на початок 2020 року становив 831,6 млн гривень.

Значний дефіцит видатків за всіма напрямками змусив ДСА України вдаватися до компромісних дій, наслідком яких стали численні пропозиції щодо внесення змін до розпису державного бюджету, для того, щоб, в першу чергу, вирішувати найгостріші питання.

За ініціативою ДСА України, як тимчасовий захід, Міністерством фінансів України погоджено перерозподіл бюджетних призначень між видатками на оплату праці та поточними видатками на забезпечення судочинства в обсязі 200,0 млн грн, що дало змогу забезпечити суди матеріалами та послугами не більше, ніж на два місяці і цей термін вже пройшов. На сьогодні за цим напрямком існує дефіцит видатків в обсязі 631,6 млн грн., що не дає змогу забезпечити суди витратними матеріалами та послугами на четвертий квартал поточного року, а також створити необхідні технологічні складські запаси для роботи у першому кварталі наступного року.

Також, для ліквідації дисбалансу між фондом оплати праці та нарахуваннями на нього було здійснено перерозподіл видатків на нарахування на заробітну плату за рахунок видатків на оплату праці у сумі 310,7 млн гривень.

Відповідно до останньої інформації, яку суди подають до ДСА України, фонд суддівської винагороди за жовтень – грудень 2020 року в залежності від кількості прийнятих та звільнених за цей період суддів орієнтовно складатиме 1,9 млрд гривень. Планові показники на цей період з урахуванням залишку невикористаних відкритих асигнувань та резерву нерозподілених коштів, який був залишений для новопризначених суддів, складають 2,7 млрд гривні. Виходячи із наведеного, розрахунковий фонд оплати праці працівників апаратів судів складатиме 0,8 млрд гривень (середній розмір заробітної плати складе 10,6 тис. грн. на місяць).

Проте на рівень оплати праці працівників апарату судів можуть суттєво вплинути виплати компенсацій суддям недоотриманої у період карантину суддівської винагороди в обсязі понад 1,1 млрд. гривень, що створить вкрай критичну ситуацію з виплатою заробітної плати працівникам.

Станом на сьогодні за даними ДСА в провадженні судів перебуває 851 позовів суддів, 85 з них задоволено. Загальна сума компенсації присудженої за позовами складає 14,2 млн. грн., тобто в середньому 166,8 тис. грн. за кожним

позовом. У разі задоволення лише наявної кількості позовів сума компенсації складатиме 141,9 млн. грн.

Численні звернення до органів виконавчої та законодавчої влади щодо вжиття реальних заходів для належного фінансового забезпечення діяльності місцевих та апеляційних судів залишаються без вирішення.

Заслухавши та обговоривши інформацію В.о. Голови Державної судової адміністрації України Гізатуліної Л.В. про стан фінансового забезпечення судів першої та апеляційної інстанції у 2020 році, відповідно до статті 133 «Про судоустрій і статус суддів», Положення про Раду суддів України, затвердженого Х позачерговим з'їздом суддів України 16 вересня 2010 року (із подальшими змінами), Рада суддів України

в и р і ш и л а:

1. Звернути увагу Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Верховної ради України, Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, народних депутатів України, що існуючий на сьогодні обсяг бюджетних призначень судової гілки влади є вкрай незадовільним і ставить під загрозу можливість відправлення правосуддя в Україні.

2. Вважати, що такий обсяг фінансових ресурсів для судової гілки влади є відмовою держави фінансово забезпечити судову гілку влади на тому рівні, який би гарантував її незалежність всупереч Конституції України, міжнародним актам та рішенням Європейського суду з прав людини.

3. Вимагати від Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Верховної ради України, Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, народних депутатів України негайно розглянути питання щодо збільшення видатків Державній судовій адміністрації України на забезпечення здійснення правосуддя судами першої та апеляційної інстанцій у необхідному обсязі.

4. Поінформувати міжнародні Програми та Проекти метою яких є зокрема надання підтримки судовій владі, Уряду, Парламенту, адвокатській спільноті, правничим школам, громадянському суспільству, ЗМІ та громадянам у створенні умов для функціонування незалежної, підзвітної, прозорої та ефективної системи правосуддя, яка забезпечує верховенство права, у боротьбі з корупцією та підтримки реформи сектору юстиції та правосуддя про незадовільний обсяг бюджетних призначень судової гілки влади, що ставить під загрозу можливість відправлення правосуддя в Україні.

**Голова
Ради суддів України**

Б. С. Моніч